

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

WE SRZODE DNIA 4. LUTEGO ROKU 1767.

Z WŁOCH

Z Liworny d. 1. Stycznia.
 Listy prywatne z Algieru donoszą, iż Dey tameczny powie-
 dział Seraskierowi, który tam przybył od Sultana po podatek
 za 12 zi należący Porcie Otto-
 mańskiej: „Jż mocno jest posta-
 „nowiony nietylko nie wypła-
 „cać tego długu, ale też żadne-
 „go zgola niedawać podatku, iż
 „Algierka Rzeczpospolita jest
 „całe wolną i niepodległą Porcie;
 „iż Tureckiej obrony i Prote-

„kcyi nie potrzebuie zgola. A
 „zatem Pan Seraskier może po-
 „wrócić z tą odpowiedzią do Ca-
 „rogrodu. Nie wiemy iak przyi-
 mie Sultana tę Deklaracyą, i ieśli
 uporczywie iej Rzeczpospolita
 Algierka trzymać się zechce, ia-
 kie śródki Porta przed się we-
 zmie do pociągnięcia iej znowu
 do swoich interessów.
 Listy z Algieru donoszą, że
 Fregata Wenecka nazwana S.
 Michałem tam stanęła z Kommi-
 sarzem Rzeczypolitey, któ

ry oddał Delowi i Regencyi po- od pierwszego buntu do tych czas
darunki od Senatu Weneckiego. byli w więzieniu dla wyrozumie-
Dey odbierając te upominki po- nia z kąd i za czym poduszczę-
wiedział, iż one są przyflane dla niem wszystkie stały się niepo-
przeszłego Deia, dla niego zaś koie. Też listy donoszą, iż w
podobneż dane być powinny. A *Caix* kilka okrętów Holender-
ieśliby Wenetowie nie chcieli skich stanęło z działami różnych
zadość w tym iemu uczynić, za- kalibrów i z saletrą, co wszystko
den z nich nie ma się potym po- Hiszpania zakupiła u Holendrów.
kazywać w Porcie Algierskim. Z Lizbony oznaymują, że gdy
Czterdzieści tylko dni daie prze- Posel Angielski skarżył się na u-
włoki, do namyslenia się wzglę- izerbienie przywileidów z da-
dem pomienionych podarunków: wna Anglikom w Portugallii po-
które ieśli będą odmówione, woy zwolonych; Król naywierniejszy
na zaraz będzie wypowiedziana. odpowiedział, że żadną miarą nie
Podobnaż Deklaracya uczynio- może cierpieć złego używa-
na jest iak mōwią i inaym na- nia przywileidów Anglikom da-
rodom.

Z Florencyi d. 3. Stycznia.

W. Xiążę Jmć z pilnością oso- bliwszą stara się zawize bywać
na Radach Stanu, na któr przy-
woływaią często Kupców dla ob-
myślenia naylepszych trzodków
do pomnożenia handlu, a osobli-
wie Manufaktur welnianych tak
tu pożytecznych. Minister nasz
wyflał onegdaj Kuryera dy Rzy-
mu do Barona *de St. Odille*, nie
wiemy dokładnie, w jakim in-
teressie;

Z Genii d. 3. Stycznia.

Listy ostatnie Madryckie u-
pewniaia, iż Król Jmć rozkazał
wziąć na Inkwizycyą tych, co

Z H I S Z P A N I I

Z Madrytu d. 28. Grudnia.

Dnia 19 tego miesiąca Hrabia
d' Aranda dawał wielką ucztę z
okoliczności dnia narodzenia
Xiężny *Asturyi* Ludwiki Maryi,
która 16 rok zaczęła. Dnia 10
Król Jmć wyieźdzał do *Aranjuez*,
z kąd 15 w wieczór powrócił. Za-
den z Cudzoziemskich Mini-
strów oprócz Francuzkiego i
Neapolitańskiego z nim nie wy-
ieźdzał. W niebytności Króla
codzień liczne były pokoe u
Xiężny Asturyiskiej. Przyie-
mność, z którą każdego przyi-
muie, wszystkich serca ku niey

zniewala. Xiążę *Asturyi* przez
wszystek czas, przez który Król
bawił się w *Aranjuez*, dawał pa-
ról. Hrabia *d' Aranda* codzien-
z zwyczajnymi obrządkami go
odbierał, deszcze i floty ieszcze
nie przestały, obawiamy się aby
od tey wilgoci zarazy na owce
i barany nie było.

Z F R A N C Y I

Z Paryża d. 6. Stycznia.

Publikowano tu cztery Dekre-
ta Królewskie ustanowione dnia
7, 9 i 12 Grudnia przeszłego. Pier-
wszy kaźnie przywileie Jzby
korrespondencyi w sprawach Sa-
dowych, równie iako i Jzby wie-
domości, drugi znosi Jzbę publi-
czną, która była na ulicy *Clery*: i
wszystkie podobne postanowie-
nia. Trzeci naznacza Dozorcę
Policyi Sędzią bez appellacyi
wszystkich sprzeczek zażyłych z
okoliczności długów zaciągnio-
nych przez Jzbę korresponden-
cyi. Czwarty ogłasza, iż Król
Jmć będąc uwiadomiony, iż rō-
wnie dla Ziomekōw iako dla Cu-
dzoziemcōw wielkie pożytki
wyniknąć mogą z ziednoczenia
wszystkich Jzb korrespondencyi
i odmienienia wiedzą, pozwala
Towarzystwu pod imieniem Mi-
chała *Jouve* Patrona Parlamen-
towego trzymać publiczną Jzbę

korrespondencyi powszechney.
Towarzystwo to złożyło u Pana
Desplaces Pisarza Paryskiego w
zakład 500,000 Liwrów w szka-
tule zamkniętych pod trzema
kluczami. Towarzystwo po-
mienione będzie pod obroną Do-
zorcy Generalnego rządów. Na
ostatek tenże Dekret zakazuje
pod karą cielesną ustanawiać po-
dobne Jzby publiczne nowin,
wiadomości, korrespondencyi;
wszystkim innym oprócz Pana
Jouve.

Z Paryża d. 8 Stycznia. Po-
nieważ zmniejszenie prowizyi
na 4 od sta, umniejszyło cyrku-
lacyą pieniędzy i sprawiło tru-
dność w pożyczaniu summ; Po-
borca Generalny Skarbowy u-
czynił nowe w tym rozporzą-
dzenia. Myślą tu ustanowić
Towarzystwo pod imieniem Ban-
ku Królewskiego, który ma sum-
my pożyczac na prowizyę 4 od
sta. Xiążę *de Cantillana* Posel
Krōla obu Sycylii postanowił o-
sięść w tuteyżym mieście i w
nim się ożenić.

Z A N G L I I

Z Londynu d. 1. Stycznia.

Pitżą z *Salb*, iś Kupcy Angiel-
scy otrzymali tain, postąpiwszy
pewnego cla, wolność prowa-

żenia łądem przez Państwo
Marokańskie karawanów od o-
rad Gvinejskich do Morza mię-
dzyziemnego.

Z N I E M I E C

Z Bawaryi d. 8. Stycznia.

Między Dworem Bawarskim
Elektorskim i Kapitułą Ratusz-
bońską zachodzące sprzeczki
wzięły ztąd początek: Biskup-
stwo Ratuszbońskie nie miało zna-
cznych dochodów; a tym czasem
Kapituła obrała Biskupa z Domu
Bawarskiego. Dwór przeto po-
mieniony naznaczył na stołowe
dobra dzierżawę *Donaustauf*. Gdy
zaś teraz to Biskupstwo nie jest
już w Domu Bawarskim, Elektor
dopomina się o oddanie Dzierż-
awy przerzeczoney, i już uczynił
deklaracyą, że po nowym roku
dochody z *Donaustauf* mają być
do Jego skarbu wybierane. Cze-
mu wżyskimi siłami Kapituła
stara się przeciwkodzić.

Z Wiednia d. 16. Stycznia.

Zamyślają tu Korpus Juwali-
dów barzo teraz liczny, bo na
20,000 żołnierza wynoszący na
dwie części rozdzielić: Z któ-
rych jedna ma się składać z naj-
mniej chorych osób i na Regi-
menta będzie podzielona; druga

zaś będzie odesłana na Garnize-
ny do Medyolanu i do różnych
Fortec Węgierskich. Wszelkie-
go tu przykładają starania do na-
leżytego uzbrojenia woyska, i
opatrzenia strzelbą. Olomuniec,
Brunę i Königrätz.

Z Wiednia d. 18. Stycznia.

Chociaż Dwory Hiszpański i
Francuzki wstawiają się za rze-
czą polską Genuęską w spra-
wie Miasta *St. Remo*; Cesarz Jmć
jednak nie chce odmienić z
postanowienia Rady swojej, prze-
szłego tygodnia wydał surowy
rozkaz do Genuńczyków, i
przez Kuryera kazał Ministrowi
swemu we Włoszech Feldmar-
szalkowi Hrabu *de Botta*, aby ten
rozkaz publikował.

Z Lipska d. 19. Stycznia. Ode-
braliśmy od granic Włoskich wie-
domość, że dnia 12 tego miesiąca
iako wdzień narodzenia Króla
Neapolitańskiego szesnastu lat
wieku swego dopełniającego, któ-
ry wiek tam za doskonały mają;
Lennicy i Baronowie Królestwa
oddali hołd Królowi. Hiszpani
uślnie pracują około poprawie-
nia Fortecy *St. Roc* blisko Gi-
braltanu leżącej, gdzie góra zło-
ta rzadkie Markazyty zawiera.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE DNIA 4. LUTEGO ROKU 1767.

Z Siemny d. 3. Stycznia. Dozorcy Szpitalu nazwanego *la Quarconia* zgromadziwszy się wczora uradzili nając Dom dla ubogich, ktorzy nie mając gdzie głowy uklonić, na ulicach nocy zimne przepędzają, i skwirczeniem, a narzekaniem przeszkadzają spoczynku Obywatelom tuteyszym. Towarzystwo *della Madonna* postanowiło dać na wykonanie pomienionych zamysłów 200 Talarów.

Z Wersalu d. 20 Stycznia. Temi dniami Pan *Gautier Dągoti* miał honor oddać Królowi Jmci pierwsze sztychy ziół swego zebrania kolorami naturalnemi oświeconych. A Syn Jego starszy ofiarował Deifinowi Jmci, Hrabi *de Provence* i Hrabi *Artezyjskiemu* Obraz okazujący Króla na polu *de Fontenoi*.

Wypis listu z Wyspu *St. Eustache* d. 7. Października. Wczora straszliwa nawałnica zgubą nam groziła. Trzęsienie także ziemi okropnym strachem napełniało wszystkich Obywatelów. Okręty w Portach stojące musiały dla bezpieczeństwa wybiec na głębinę. Drugie zaś, które prętko kotwic podnieść nie mogły, są albo zatopione przy brzegu, albo rostrącone: albo też po zerwaniu lin na morze zaniezione. Domów znaczna liczba wywrocila się. Zboża na polu w niwecz poszły.

Z *Hannowerkiego* d. 30. Grudnia. Projekt do poprawienia Gościńców w tuteyszym Elektorstwie, będzie z rozkazu Króla Jmci W. Brytannii naszego Pana do skutku przywiedziony. Mo-

ty także kamienne będą naprawione, na co wszystko potrzeba kosztu 200,000 Talarów. Dla ładniejszego wykonania tego dzieła, będzie ustanowione Towarzystwo Robotników, którzy jednostrajne suknie mają nosić. Wszystkie armaty zepsute ze wszystkich Fortec do Ludwisarni zaprowadzone być mają dla przelania i naprawienia. Dla całych zaś dział nowe lawety będą sporządzone. W tuteyszej Okolicy młyn prochowy nowego wynalazku wkrótce stanie. W Hertzberg ułłnie pracują Rzemieślnicy około nowych pałaców, bagnetów i flint dla Regimentów pieszych.

Z Szwabów d. 4. Stycznia. Według wszelkiego podobieństwa wkrótce zaydą odnany tak w rządach iako i w Woysku Württembergim. Koszt na drogę Xiążęcia do Włoch podjęty wynosi 400,000 Złotych. Pan Rieger Pułkownik wypuszczony jest z aresztu.

Z Królewca d. 2. Stycznia. Przeszłego roku w tuteyszym Mieście zaślubiono par 708. narodziło się 1200 dzieci płci męskiej, a 1031 białej. Liczba cała wynosi 2231. Umarło 1104 Mężczyzn, a 968 Niewiaśc, umarłych 2072. W całym Pruskim Królestwie zaślubiono 7050 par, narodziło się 160000 chłopiat, a dziewcząt 15193; umarło 11385 Mężczyzn, a Niewiaśc 11185. Słowem 8629 więcej Obywatela Królestwu przybyło niż ubyło przez śmierć.

Z Sztokolmu d. 30 Grudnia. Ponieważ z wielką trudnością Rzemieślnicy podejmowali się na robotę w Magazynach wojskowych równie w tuteyszym Mieście, iako i w innych Fortecach, przeto iż barzo małą mieli płacę; Regencya powiększyła zapłatę stanowiąc aby równie iako i w Artylleryi płacono.

Z Grodna d. 21. Stycznia. W przeszłą Sobotę dzień Urodzenia Najjaśniejszego Króla Jmci P. N. M. szczęśliwie nam panującego, Jmć P. Hetman W. W. X. Lit. na Kommissyi Wojskowej w Grodnie przydujący, uroczyste obchodził, gdzie przy Rzęsistym, a nieustannym ognia z armat dawaniu od godziny ośmiej, aż do godziny dwunastej zrana z znacznym zgromadzeniem Jchmć PP. Podkarbiego W. W. X. Lit. i Nadwernego,

Jchmć PP. Kasatelan Polockiego, Sosnowskiego Płanar Polnego
W. X. Lit. i Zabielly Łowczego W. X. Lit. Tudzież Kommissarzów
Woyskowych i Skarbowych słachali Woty wy w Kościele Jezuicki m
przy Jatonowaniu *Te DEUM Laudamus* za szczęśliwie nam Pa-
nującego Króla Jmci P. N. M. przy nieustannym z armat ogniu,
á po skończonym Nabożeństwie tychże wszystkich przyto-
mnych Jmć Pan Hetman W. W. X. Lit. do siebie na Obiad
zaprosił, gdzie przy spełnianiu zdrowia Nayaśniejszego Króla
Jmci P. N. M. i J. O. Familii tak z armat, iako też i z ręczney
strzelby więcej sto razy ognia Żołnierze od Regimentu Piesz-
ego Buławy W. W. X. Lit. na asystencyi Kommissyi będący wy-
dali. Nazajutrz, to jest; dnia 18 *praesentis* Jmć P. Podskarbi W. W.
X. Lit. takżę wszystkich przytomnych Jchmć PP. Senatorów,
Dygnitarzów, i Kommissarzów Woyskowych i Skarbowych trá-
ktował, którzy przy rześnym ogniu spełniali zdrowie Naya-
śniejszego Króla Jmci P. N. M. i całej J. O. Familii.

Z WARSZAWY DNIA 4. LUTEGO.

J. K. Mć P. N. M. dnia wczorayszego o godzinie dziewiętej
zrana wyjeżdżał za Pragę, á ztamtąd powracając udał się do
Ujazdowa, z którego przed godziną drugą z południa do Zamku
powrócił.

Xiążę Jmć Biskup Warmiński oddał się z tąd w przeszłym
tygodniu do Radzyna Dóbr Jmci P. Potockiego Generała Ar-
tylleryi W. X. Lit. dla dawania tamże Słubu Córce jego z Xią-
żciem Jmcią Sanguszkim Starostą Czerkawkim. Na tenże
sam Akt pośpieszyli także przed zeszłą Niedzielą z miejsca te-
goż Jchmć Państwo Wielopolscy Koniuszostwo W. W. Koron-
ni. Małżonkowie.

Dnia zaonedayszego Jchmć PP. Twardówki Kaliski, Mo-
szceński Inowrocławski, i Podolski Płocki Woiewodowie, tu-
dzież inni Jchmć wyiechali z tąd do Skierniewic na Konsekra-
cyą Jmci X. Młodzieiowskiego Podkanclerzego Koronnego na
Biskupstwo Przemyśkie.

Kommissya Skarbu Koronnego Rzeczypospolitey podług

przypadley z prawa w tym Mieście Kadencyl już jest zaga-
lo 12.

Obwołano tu publicznie przy ogłosie trąby zakaz następują-
cy: „Z woli i Dyspozycyi J. O. Xiążęcia Jmci Marszałka W.
„Koronnego przykazuje się wszystkim, tak Obywatelom tutey-
„szym, iako też wszelakim podróżnym i żydom, ażeby z nich
„żaden nie ważył się od Jchmć PP. Kadetów lub Jch służących
„iakiękolwiek rzeczy á osobliwie Galonów, Akfelbantów,
„Szleyfow i portepe kupować pod surową karą: Ale gdyby
„rzecz iaka do kupienia komuprzniesiona była, wypytać się
„możno czyiaby była powinni: á dowiedziawszy się, iż ta rzecz
„jest Jchmć PP. Kadetów, zaraz tę rzecz niżeli kupią, na Ko-
„szary Kazimierzowkie do Komendy zanofili. Ogłoszone w
„Warszawie dnia 28 Miesiąca Stycznia, Roku 1767.

Podaje się do wiadomości, że w Nörembergu nayduią się różne
wagi Mieyskie, Kramarskie, Aptekarskie, iako też wagi Kolonjskie przez
approbacyą Augspurską Meniczną akceptowane: oraz wagi do złota,
srebra, Czerw. Złotych, Dublinów &c. wszystkie podług Dyspozycyi
tamteyszego Magistratu przez iednego Maystra przysięgłego uregulo-
wane i Herbem Mieyskim znaczone. Takowe wagi są do sprzedania
nie tylko u Maystrów wagi robiących, ale też u przerzeczzonego przy-
sięgłego. Mayster ten zowie się Tobiasz Marcin Kolb.

Ktoby tu w Polsce sobie życzył Wag takowych, może się adresso-
wać do Jmci P. Micha Grölla Kommissanta Nadwornego w Marywillu
Num: 20. Którzy już tam funtową wagę według Konstytucyi tu usta-
nowioną postal, aby podług niej tam mogły być robione wagi Polskie.

Pewnemu Jmci X. Kanonikowi ukradziono Distinctorium In-
flantkie z łańcuszkiem dwoitnym, ze dwiema zameczkami, we czworo
się składającym, samo Distinctorium było Orzeł biały na iedney stro-
nie w nim Pogonia, na drugiey stronie Święty Jozef palme trzymają-
cy, szmelt błękitny. Uprasza się więc iezeliby kto, iakimkolwiek spo-
sobem tę obaczył kradzież aby dał znać do tuteyszey Poczty, bę-
dzie miał należytą nadgrode.